

چکیده

هدف از این تحقیق بررسی تأثیر تحریم‌های بین‌المللی اقتصادی بر صادرات غیرنفتی جمهوری اسلامی ایران با توجه به نوع کالاها (محصولات کشاورزی، محصولات پتروشیمی، خدمات فنی و مهندسی) است. متغیرهای وابسته این تحقیق را محصولات کشاورزی، پتروشیمی و خدمات فنی و مهندسی تشکیل می‌دهند و صادرات غیرنفتی، درآمد جهانی، درآمد نفت و تحریم اقتصادی نیز متغیرهای توضیحی (مستقل) می‌باشند.

این تحقیق از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ ماهیت توصیفی است. جامعه آماری تحقیق حاضر، داده‌های صادرات غیرنفتی در بخش کشاورزی، خدمات فنی و مهندسی و پتروشیمی کشور است که داده‌های موردنظر از بانک مرکزی، سازمان آمار ایران، اداره گمرک کشور، اداره جهاد کشاورزی، انجمن صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی کشور و سازمان صنایع پتروشیمی کشور استخراج شده است. دوره زمانی تحقیق، یک دوره ۱۰ ساله (که شامل ۴۰ فصل است) از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۳۹۴ است.

یافته‌های تحقیق که بر اساس سه مدل ارائه شده به دست آمده است وجود یک رابطه مثبت بین متغیرها را نشان می‌دهد و همچنین بر اساس نتایج به دست آمده اثرگذاری ضرایب متغیرها بر اساس مبانی نظری مورد انتظار و نیز از لحاظ آماری معنادار بوده و در بلندمدت متغیرهای صادرات غیرنفتی، درآمد جهانی، تأثیری مثبت و معنادار بر صادرات غیرنفتی کالاها دارند، همچنین با افزایش تحریم‌ها میزان صادرات غیرنفتی افزایش می‌یابد. از این رو فرضیه‌های تحقیق مورد تأیید علمی قرار می‌گیرند. بر اساس یافته‌های تحقیق تورم تأثیری بر صادرات غیرنفتی کالاها ندارد. از طرف دیگر درآمد نفتی بر صادرات غیرنفتی هر سه نوع کالا تأثیری منفی دارد، بر اساس آنچه در مباحث تئوریک صادرات غیرنفتی و درآمدهای نفتی مطرح است، انتظار می‌رود درآمدهای نفتی باعث کاهش صادرات غیرنفتی شود.

واژه‌های کلیدی: تحریم اقتصادی، صادرات غیرنفتی، تورم